

# AUKLĖS RENGIMO STANDARTAS

**Profesinio išsilavinimo lygis – trečiasis**



LIETUVOS RESPUBLIKOS ŠVIETIMO IR MOKSLO MINISTERIJA  
LIETUVOS RESPUBLIKOS SOCIALINĖS APSAUGOS IR DARBO MINISTERIJA

# AUKLĖS RENGIMO STANDARTAS

**Profesinio išsilavinimo lygis – trečiasis**

Vilnius, 2008



KURKIME ATEITĮ DRAUGE!

*Parengta Europos Sąjungos ir Lietuvos Respublikos lėšomis,  
įgyvendinant projektą Nr. BPD2004-ESF-2.4.0-01-04/0156  
„Nacionalinės profesinio rengimo standartų sistemos plėtra“*

*Standarto rengimą koordinavo Profesinio mokymo metodikos  
centro Standartų ir mokymo programų skyrius*

## PATVIRTINTA

Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro ir  
Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministro  
2008 m. liepos 3 d. įsakymu Nr. ISAK-2001/A1-222

# AUKLĖS RENGIMO STANDARTAS

## I. PROFESINIO RENGIMO STANDARTO REKVIZITAI

1. Profesinio išsilavinimo lygis – trečiasis.
2. Valstybinis kodas – S314303.
3. Suteikiama kvalifikacija – auklė.
4. Bazinis išsilavinimas – vidurinis.

## II. PROFESINIO RENGIMO STANDARTO TURINYS

5. Trumpas profesinės veiklos aprašymas:

5.1. Auklės rengimo standartas (toliau – Standartas) parengtas atsižvelgiant į darbo rinkos pokyčius, Standarto rengimo darbo grupės atliktus kvalifikacijų tyrimo rezultatus, remiantis kitų šalių patirtimi. Šis Standartas – pagrindas trečiojo profesinio išsilavinimo lygio mokymo programai rengti.

5.2. Asmuo, baigęs Standarto reglamentuojamą auklės mokymo programą, įgyja profesinių kompetencijų šiose veiklos srityse: vaiko poreikių tenkinimas ir individualumo turtinimas; saugios fizinės ir emocinės aplinkos kūrimas; vaikų priežiūra ir pirmoji medicinos pagalba.

5.3. Auklė savarankiškai prižiūri vaikus šeimoje. Rūpinasi individualių vaiko poreikių tenkinimu, saugios aplinkos kūrimu. Ugdo vaiko galias, saugo ir stiprina jo sveikatą.

5.4. Auklei svarbios šios asmeninės savybės: komunikabilumas, kūrybingumas, greita orientacija, kruopštumas, sąžiningumas, darbštumas, pareigingumas, dėmesingumas, optimizmas, humaniškumas, emocinis stabilumas, meilė vaikams.

6. Auklės tikslas – padėti tėvams prižiūrėti ir ugdyti vaikus.

7. Auklės veiklos sritys, kompetencijos pateikiamos Standarto 1 priede.

8. Auklės kompetencijų ribos, mokymo tikslai, kompetencijų vertinimas pateikiami Standarto 2 priede.

9. Sėkmingam auklės darbui reikalingi šie bendrieji gebėjimai:

- 9.1. atsakingumas;
- 9.2. organizuotumas;
- 9.3. kūrybiškumas;
- 9.4. savarankiškumas priimant sprendimus;
- 9.5. kolektyvinis darbas;
- 9.6. taktiškumas;

9.7. tolerantiškumas;

9.8. matematinis raštingumas;

9.9. kompiuterinis raštingumas.

10. Baigiamasis kvalifikacijos vertinimas:

10.1. Auklės kvalifikacija suteikiama mokiniui, baigusiam visą mokymo programą, įgijusiam Standarte apibrėžtas kompetencijas ir gavusiam teigiamą baigiamąjį kvalifikacijos įvertinimą.

10.2. Vadovaujantis Standarte įvardytais kompetencijų vertinimo kriterijais tikrinamos ir įvertinamos:

10.2.1. mokymo procese – visos Standarte apibrėžtos kompetencijos;

10.2.2. baigiamojo kvalifikacijos vertinimo metu – pasirinktos kompetencijos pirmenybę teikiant šioms kompetencijoms: planuoti vaiko dienos veiklą; gaminti maistą ir maitinti vaiką; kurti saugią ir estetišką vaiko aplinką; mokyti vaiką saugaus elgesio gatvėje ir gamtoje; atpažinti dažnesnių vaiko ligų simptomus ir suteikti pirmąją medicinos pagalbą; slaugyti sergantį vaiką.

10.3. Baigiamojo kvalifikacijos vertinimo organizavimą ir vykdymą, dokumentų išdavimą reglamentuoja Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministerija.

---

## AUKLĖS VEIKLOS SRITYS IR KOMPETENCIJOS

<b>Veiklos sritys</b>	<b>Kompetencijos</b>
1. Vaiko poreikių tenkinimas ir individualumo turtinimas	1.1. Kurti sąlygas socialinei, emocinei ir kultūrinei vaiko raidai 1.2. Įvertinti ir žaidžiant ugdyti intelektines vaiko galias 1.3. Planuoti vaiko dienos veiklą 1.4. Gaminti maistą ir maitinti vaiką 1.5. Ugdyti vaiko higienos įgūdžius 1.6. Ugdyti vaiko kūno kultūrą
2. Saugios fizinės ir emocinės aplinkos kūrimas	2.1. Palaikyti tinkamą psichologinį mikroklimatą 2.2. Kurti saugią ir estetišką vaiko aplinką 2.3. Tvarkyti patalpas 2.4. Prižiūrėti vaiko aprangą, avalynę ir patalynę 2.5. Mokyti vaiką saugaus elgesio gatvėje ir gamtoje
3. Vaikų priežiūra ir pirmoji medicinos pagalba	3.1. Saugoti ir stiprinti vaiko sveikatą 3.2. Atpažinti dažnesnių vaiko ligų simptomus ir suteikti pirmąją medicinos pagalbą 3.3. Slaugyti sergantį vaiką 3.4. Prižiūrėti specialiųjų poreikių vaiką

## AUKLĖS KOMPETENCIJŲ RIBOS, MOKYMO TIKSLAI IR KOMPETENCIJŲ VERTINIMAS

Veiklos sritys	Kompetencijų apibūdinimas		Mokymo tikslai	Kompetencijų vertinimas
	kompetencijos	kompetencijų ribos		
1. Vaiko poreikių tenkinimas ir individualumo turtingumas	1.1. Kurti sąlygas socialinei, emocinei ir kultūrinei vaiko raidai	Socialinė, emocinė ir kultūrinė vaiko raida: vaiko individualumas; žaidybinė aplinka; pažintinių vaiko galių turtingumas; kultūringo elgesio taisyklės; mokymas bendrauti	1.1.1. Žinoti vaiko socialinės, emocinės ir kultūrinės raidos ypatumus 1.1.2. Parinkti žaidimus vaiko individualumui turtinti 1.1.3. Išmanyti priemones pažintinėms vaiko galioms turtinti 1.1.4. Mokyti vaikus kultūringo elgesio taisyklių 1.1.5. Išmanyti pozityvaus bendravimo būdus 1.1.6. Žinoti šeimos ir vaiko teises ir pareigas	Išvardyti vaiko emocinės, socialinės ir kultūrinės raidos ypatumai. Parinkti žaidimai pagal individualius vaiko gebėjimus. Išvardytos priemonės vaiko pažintinei veiklai. Paaiškintos specialistų rekomendacijos socialinei, emocinei ir kultūrinei vaiko raidai skatinti. Išvardytos institucijos vaiko teisių problemoms spręsti.
	1.2. Įvertinti ir žaidžiant ugdyti intelektines vaiko galias	Intelektinė vaiko raida: vaiko intelektinės raidos ypatumai; priemonės vaiko kalbai ir vaizduotei turtinti; atminties lavinimo priemonės; sąlygos vaiko meninei kūrybai	1.2.1. Išmanyti vaiko intelektinės raidos ypatumus 1.2.2. Kurti sąlygas vaiko kalbai ir vaizduotei turtinti atsižvelgus į amžiaus tarpsnių ypatumus 1.2.3. Išmanyti atminties lavinimo būdus 1.2.4. Kurti sąlygas vaiko kūrybinei veiklai 1.2.5. Skatinti pozityvią veiklą	Išvardyti vaiko amžiaus tarpsnių ypatumai. Parinktos priemonės vaiko kalbai ir vaizduotei turtinti. Sukurta palanki aplinka kūrybinei vaiko veiklai. Pritaikytos specialistų rekomendacijos intelektinėms vaiko galioms ugdyti.
1.3. Planuoti vaiko dienos veiklą	Dienos veikla: vaiko individualumas; vaiko žaidimai; veiklos turinio planas; vaiko dienotvarkė; vaiko veiklos	1.3.1. Atpažinti vaiko individualumą 1.3.2. Pastebėti vaiko mėgstamus žaidimus	Apibūdintas vaiko individualumas. Sukurta aplinka žaidybinei veiklai.	



Veiklos sritys	Kompetencijų apibūdinimas		Mokymo tikslai	Kompetencijų vertinimas
	kompetencijos	kompetencijų ribos		
		refleksija	<p>1.3.3. Kurti aplinką vaiko žaidybinei veiklai</p> <p>1.3.4. Kartu su vaiku kurti veiklos dienvortvarkę</p> <p>1.3.5. Kartu su šeima reflektuoti vaiko dienos veiklą</p>	Kartu su vaiku suplanuota, įgyvendinta ir aptarta vaiko veikla.
	1.4. Gaminti maistą ir maitinti vaiką	<p>Sveikos mitybos principai: maisto energetinė vertė; patiekalų kalorینگumas; sveiko maisto parinkimo kriterijai; valgiaraščio sudarymas; dietinis maistas.</p> <p>Maisto gamybos procesas ir mitybos kultūra: produktų atranka ir apdorojimas; maisto ruošimas; stalo etiketas.</p>	<p>1.4.1. Išmanyti kūdikiams ir vaikams skirtus maisto produktus</p> <p>1.4.2. Išmanyti sveikos mitybos principus</p> <p>1.4.3. Sudaryti valgiaraštį pagal vaiko individualumą</p> <p>1.4.4. Apskačiuoti maisto energetinę vertę ir patiekalų kalorینگumą</p> <p>1.4.5. Parinkti ir ruošti patiekalus vaikams</p> <p>1.4.6. Ugdyti vaiko sveikos mitybos įgūdžius</p> <p>1.4.7. Mokyti vaiką naudotis stalo indais ir įrankiais</p> <p>1.4.8. Išmanyti stalo etiketą</p>	<p>Parinkti maisto produktai ir sveikiausias maisto gaminių būdas.</p> <p>Sudarytas valgiaraštis laikantis sveikos mitybos principų.</p> <p>Apskačiuota maisto energetinė vertė ir patiekalų kalorینگumas.</p> <p>Parinkti dietiniai maisto produktai.</p> <p>Parinkti naudojami stalo indai ir įrankiai.</p> <p>Serviruotas stalas laikantis stalo etiketo.</p>
	1.5. Ugdyti vaiko higienos įgūdžius	Higienos įgūdžiai: vaiko higienos norminiai aktai; higienos priemonės ir jų naudojimas; mergaičių ir berniukų higienos ypatumai	<p>1.5.1. Taisyti vaiko higienos norminius aktus ir taisykles</p> <p>1.5.2. Vertinti higienos svarbą sveikatai</p> <p>1.5.3. Parinkti higienos priemones</p> <p>1.5.4. Mokyti mergaites ir berniukus naudotis higienos priemonėmis</p>	<p>Apibūdinta ir paaiškinta higienos svarba vaiko sveikatai.</p> <p>Tinkamai parinktos ir naudojamos higienos priemonės berniukams ir mergaitėms.</p>
	1.6. Ugdyti vaiko kūno kultūrą	Kūno kultūra: vaiko individualumas; mankšta namuose ir lauke; judrieji žaidimai; vaiko atsipalaidavimo būdai	<p>1.6.1. Išmanyti kūno kultūros svarbą vaiko sveikatai</p> <p>1.6.2. Atpažinti vaiko individualius gebėjimus ir poreikius</p>	<p>Įvertinta kūno kultūros svarba vaiko sveikatai.</p> <p>Tinkamai parinktos priemonės kūno kultūrai.</p>

Veiklos sritys	Kompetencijų apibūdinimas		Mokymo tikslai	Kompetencijų vertinimas
	kompetencijos	kompetencijų ribos		
2. Saugios fizinės ir emocinės aplinkos kūrimas	2.1. Palaikyti tinkamą psichologinį mikroklimatą	Pozityvus psichologinis mikroklimatas šeimoje: pozityvaus bendravimo būdai; pagarba vaiko individualumui; tarpasmeninių konfliktų sprendimas	1.6.3. Parinkti mankštos pratimus ir judriuosius žaidimus 1.6.4. Mokyti vaiką žaisti judriuosius žaidimus 2.1.1. Išmanyti vaiko psichologinės raidos ypatumus 2.1.2. Išmanyti verbalinio ir neverbalinio bendravimo būdus 2.1.3. Suprasti aktyvios ir pasyvios veiklos būdus 2.1.4. Išmanyti konfliktų atsiradimo priežastis ir konfliktų sprendimo būdus	Parinkti mankštos pratimai ir judrieji žaidimai pagal vaiko individualius gebėjimus ir poreikius. Įvertinta vaiko psichologinė branda. Apibūdintos vaikų amžiaus tarpinių krizių. Parinkti ir taikomi pozityvaus bendravimo būdai. Paaiškintos konfliktų atsiradimo priežastys ir apibūdinti konfliktų sprendimo būdai.
	2.2. Kurti saugią ir estetišką vaikų aplinką	Saugi ir estetiška aplinka: sanitariniai buities reikalavimai; ergonominiai reikalavimai vaikų baldams ir žaislams; interjero estetika	2.2.1. Išmanyti sanitarinius reikalavimus vaikų aplinkai 2.2.2. Suvokti ergonominius reikalavimus vaikų baldams ir žaislams 2.2.3. Suprasti estetikos svarbą vaikų interjerui 2.2.4. Padėti tėvams kurti saugią ir estetišką vaikų kambario aplinką	Apibūdinti sanitariniai ir ergonominiai reikalavimai vaikų aplinkai. Sukurta saugi ir estetiška vaikų aplinka. Parinkti žaislai, baldai, transportavimo priemonės (vežimėlis) ir saugiai jais naudojamasi.
	2.3. Tvarkyti patalpas	Vaiko patalpų tvarkymas: sanitariniai – higieniniai vaikų patalpų reikalavimai; svaros priemonių parinkimas; saugus buities prietaisų ir svaros priemonių naudojimas	2.3.1. Išmanyti sanitarinius - higieninius reikalavimus vaikų patalpoms 2.3.2. Rinkti tinkamas svaros priemones ir medžiagas 2.3.3. Valyti patalpas 2.3.4. Naudotis prietaisais ir priemonėmis buityje	Išvalytos patalpos laikantis sanitarinių - higieninių reikalavimų. Tinkamai parinktos svaros priemonės.

Veiklos sritys	Kompetencijų apibūdinimas		Mokymo tikslai	Kompetencijų vertinimas
	kompetencijos	kompetencijų ribos		
3. Vaikų priežiūra ir pirmoji medicinos pagalba	2.4. Prižiūrėti vaiko aprangą, avalynę ir patalynę	Vaikų aprangos ir avalynės reikalavimai: vaiko drabužių ir patalynės priežiūra; vaiko avalynės priežiūra; smulkus aprangos taisymas	2.4.1. Žinoti higienos reikalavimus vaikų aprangai ir avalynei 2.4.2. Prižiūrėti vaiko drabužius ir patalynę 2.4.3. Parinkti aprangą ir avalynę pagal vaiko veiklą ir gamtines sąlygas 2.4.4. Atlikti smulkų aprangos taisymą	Parinkta tinkama apranga ir avalynė vaikui pagal higienos reikalavimus. Apibūdinti tinkamos vaiko drabužių ir avalynės priežiūros reikalavimai.
	2.5. Mokyti vaiką saugaus elgesio gatvėje ir gamtoje	Saugus elgesys gatvėje ir gamtoje; supažindinimas su pagrindinėmis kelių eismo taisyklėmis; saugus elgesys gamtoje	2.5.1. Mokyti vaikus saugaus elgesio žaidžiant gamtoje 2.5.2. Mokyti vaikus saugaus elgesio gatvėje	Apibūdinta saugi aplinka ir priemonės vaikų veiklai. Apibūdintos vaikų saugaus elgesio gatvėje ir gamtoje taisyklės.
	3.1. Saugoti ir stiprinti vaiko sveikatą	Sveikatos saugojimas ir stiprinimas: psichinės ir fizinės sveikatos saugojimo priemonės; ligų prevencija	3.1.1. Išmanyti vaiko sveikatos saugojimo ir stiprinimo būdus 3.1.2. Žinoti vaiko sveikatos saugojimo priemones 3.1.3. Analizuoti sveikatos sutrikimo priežastis ir jų vengti	Aprašyti sveikatos saugojimo ir stiprinimo būdai
3.2. Vaikų dažnesnių vaikų ligų simptomus ir suteikti pirmąją medicinos pagalbą	3.2. Atpažinti dažnesnių vaikų ligų simptomus ir suteikti pirmąją medicinos pagalbą	Vaikų ligų simptomų atpažinimas ir pirmosios medicinos pagalbos teikimas; sergančio vaiko organizmo pokyčiai ligos metu; pirmoji medicinos pagalba traumų ir nelaimingų atsitikimų atveju; dirbtinis kvėpavimas ir širdies masažas	3.2.1. Atpažinti sergančio vaiko sveikatos pokyčius pagal jo elgesį ir išvaizdą 3.2.2. Vertinti traumų ir nelaimingų atsitikimų sudėtingumą 3.2.3. Teikti pirmąją medicinos pagalbą 3.2.4. Išmanyti traumų ir nelaimingų atsitikimų prevenciją	Atpažintas sergantis vaikas pagal jo sveikatos pokyčius. Sumodeliuotoje situacijoje suteikta pirmoji medicinos pagalba nelaimingo atsitikimo ar traumas atveju.
	3.3. Slaugyti sergantį vaiką	Vaiko slauga: specialistų rekomendacijos vaiko slaugai; nesudėtingos gydomosios procedūros (temperatūros matavimas, vaistų girdymas, sulašinimas, kompresai)	3.3.1. Išmanyti vaiko slaugos pagrindus 3.3.2. Atlikti nesudėtingas gydomąsias procedūras 3.3.3. Matuoti temperatūrą 3.3.4. Girdyti, lašinti vaistus	Aprašyta ir paašikinta sergančio vaiko slaugymo eiga – nesudėtingų procedūrų atlikimas: temperatūros matavimas, vaistų girdymas, nesudėtingų žaizdų tvarstymas, kompresų uždėjimas

Veiklos sritys	Kompetencijų apibūdinimas		Mokymo tikslai	Kompetencijų vertinimas
	kompetencijos	kompetencijų ribos		
	3.4. Prižiūrėti specialiųjų poreikių vaiką	Specialiųjų poreikių vaikų priežiūra: prižiūrėtojo vaiko sveikatos ypatumai; ugdymo ir kompensacinių priemonių parinkimas; nesudėtingos gydomosios procedūros; pirmosios medicinos pagalbos teikimas namuose	3.3.5. Žinoti nesudėtingų žaizdų gydymo ir tvarstymo būdus 3.3.6. Dėti kompresus 3.4.1. Pristatyti prie sutrikimus turinčio vaiko poreikių 3.4.2. Tinkamai taikyti specialistų parinktus priežiūros būdus 3.4.3. Tinkamai parinkti žaizdus, žaizdimus, kompensacines priemones specialiųjų poreikių vaikams ugdyti 3.4.4. Kvalifikuotai elgtis ir teikti pagalbą ligos krizės atveju	Apibūdinti tinkamos priežiūros ir ugdymo specialiųjų poreikių vaikams reikalavimai



Spausdino UAB „JUDEX“  
Europos pr. 122, LT-46351 Kaunas  
Tel./faks. (8~37) 34 12 46  
[www.judex.lt](http://www.judex.lt)  
Tiražas – 100 vnt. Užsakymo Nr. 7605



Išleido



PROFESINIO  
MOKYMO  
METODIKOS  
CENTRAS

[www.pmmc.lt](http://www.pmmc.lt)